دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر

سال دوازدهم، شماره‌ی ۳۹
پاییز ۱۳۹۱، صفحات ۲۱۰-۱۹۵

نصرت ا... يوسفي[۱]

سهراب حجام[۲]

بررسي تأثير پديده انسو ENSO بر پارامترهای اقليمي دما و بارش

مطالعه موردي: دشت قزوين

تاريخ دريافت مقاله: ۱۳۸۹/۰۹/۰۹ تاريخ پذيرش مقاله: ۱۳۹۰/۰۷/۰۶

چکیده

تغيير اقليم، افزايش درجه حرارت و نوسانات بارندگی از مسايل مهم زيست محيطي بشر به حساب می‌آيد که در سال‌های اخير مطالعات زيادي را به خود اختصاص داده است. افزايش ميانگين دماي و نوسانات بارندگي کره زمين و تغييرات آنها نمايه‌ای از تغييرات اقليمي است که در تمامي نظريه‌های تغيير اقليم به آنها توجه شده است. با بررسي روند تغييرات ميانگين دماي و بارش می‌توان تغييرات اقليمي در منطقه را رديابي نمود. بر آورد ها نشان می‌دهد که ميزان ميانگين دماي کره زمين تا سال ۲۰۳۰ ميلادي ۰.۷ تا ۲ درجه سانتی‌گراد بيشتر از امروز خواهد بود و تأثير شديد خسارت‌های ناشی از نوسان‌های بارندگی فقط مربوط به دوران‌های خشک نبوده، بلکه در مواقعی که بارندگی مازاد، موجب تشکيل سيلاب‌های ويران گر شود نيز تأثير نامطلوبی بر اقتصاد ملی کشورهای مختلف دارد. پديده‌های النينو و لانينا بر مناطق مختلف کره زمين تأثيرات متفاوتي را می‌گذارد به طوری که خسارات

۱- استاديار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تاکستان. E-mail: yousefi3@yahoo.com

۲- دانشيار گروه هواشناسی دانشکده علوم پايه دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقيقات.

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]

رویداد ال نینوی سال ۱۹۸۳-۱۹۸۲ بین ۸ تا ۱۳ میلیارد دلار برآورد شده است. در این مقاله تأثیر پدیده انسو[۳] (ENSO) بر پارامترهای اقلیمي دما و بارش در دشت قزوین به کمک روش همبستگي متوالي[٤] (SCA) و روش‌های دیگر آماری مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاکی از آن است که بین برخي مشخصه‌های بارشي و دمایي دشت قزوین و پدیده انسو همبستگی متوالی معنی داری وجود دارد. به طوری که در سال‌های وقوع پدیده النینو بارش سالانه و پاییزه بیشتر ولي میانگین دماي سالانه و فصول مختلف کمتر است. در عوض در سال‌های وقوع پدیده لانینا بارش سالانه و پاییزه کمتر و متقابلاً میانگین دماي سالانه و فصول چهارگانه بیشتر از میانگین دراز مدت می‌باشد.

کلید واژه‌ها: النینو، لانینا، پدیده انسو، همبستگي متوالي، تغییر پذیري اقلیم

۳- El- nino Southern Oscillation

٤. Sequential Correlation Analysis

[Downloaded from geographical-space.iau-ahar.ac.ir on 2026-10-31]